

Budapest, 2017. március 10.

A magyar lakosság belföldi és külföldi utazásai 2016-ban – A KSH keresletfelméréseinek adatai alapján –

1. A magyar lakosság többnapos belföldi utazásai 2016-ban¹

- **A magyar lakosság közel fele vesz részt többnapos belföldi utazáson: 2016-ban 14,4 millió ilyen utazást tettek**

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai szerint legalább egyéjszakás távolléttel járó belföldi utazáson a magyar lakosság közel fele vesz részt. (A 2016-os adatokat még nem publikálta a KSH, a 2015-ös adatok szerint a lakosság 37%-a volt 1–3 éjszakás utazáson, 26%-a ennél hosszabb utazáson, összességében a lakosság közel fele vett részt valamilyen többnapos belföldi utazáson.) A belföldi utazásból való kimaradás okát jellemzően az anyagiakban jelölik meg, amit az egészségügyi okok és a munkából adódó kötelezettségek követnek.

Az előző évhez képest 2016-ban 5,4%-kal csökkent a magyar lakosság által tett többnapos belföldi utazások száma, ami így 14,4 millió utazást jelent. Ezek 73,9%-a 1–3 éjszakás (10,7 millió utazás; -5,8%), 26,1%-a pedig 4 vagy több éjszakás (3,8 millió utazás; -4,5%) volt. A többnapos belföldi utazások számában a 2014-es és 2015-ös emelkedés után enyhe visszaesés figyelhető meg.

A belföldi utazások fő motivációi között jelentős szerepe van a rokonok, barátok, ismerősök meglátogatásának (VFR=Visiting Friends & Relatives, 6,5 millió utazás), valamint a hobbi jellegű munkavégzésnek is (például hétvégi telken, 0,5 millió utazás), ugyanakkor ezekre a motivációkra a marketingtevékenység kisebb hatást gyakorol. Emiatt érdemes az adatokat megvizsgálni ezen fő motivációk nélkül is.

A belföldi turizmust a VFR és a hobbi fő motivációk nélkül megvizsgálva az látható, hogy a többnapos utazások száma (7,4 millió utazás) 2016-ban 1,7%-kal nőtt. Az 1–3 éjszakás utazások esetében (4,7 millió utazás) 1,3%-os, a 4 vagy több éjszakás utak esetében (2,7 millió utazás) pedig 2,6%-os volt a növekedés.

- **Az utazások leggyakoribb motivációja a rokonok, barátok, ismerősök meglátogatása, valamint az üdülés, szórakozás, pihenés**

A szabadidős turisták száma összességében 4,8%-kal (14,2 millió utazás), az üzleti turistáké pedig jelentős mértékben, 33,0%-kal csökkent (0,2 millió utazás). A VFR és a hobbi motivációk nélkül számítva a szabadidős turisták száma 3,4%-kal emelkedett. Ugyanakkor, mint arra már utaltunk, a válaszadók a turisztikai motivációk közül a leggyakrabban a rokonok, barátok, ismerősök meglátogatását (VFR) említették (6,5 millió utazás, azaz a turisztikai motivációjú utazások 44,9%-a), amit az üdülés, szórakozás, pihenés motiváció követett 42,3%-kal (6,1 millió utazás). A turisztikai motivációjú utazások fő cél szerinti megoszlását az *1. ábrán* mutatjuk be.

Többnapos belföldi utazáson összesen 58 967 ezer napot töltöttek el a magyarok (4,9%-kal kevesebbet, mint 2015-ben). Szabadidős céllal 58 122 ezer nap (-4,5%), üzleti céllal 750 ezer nap

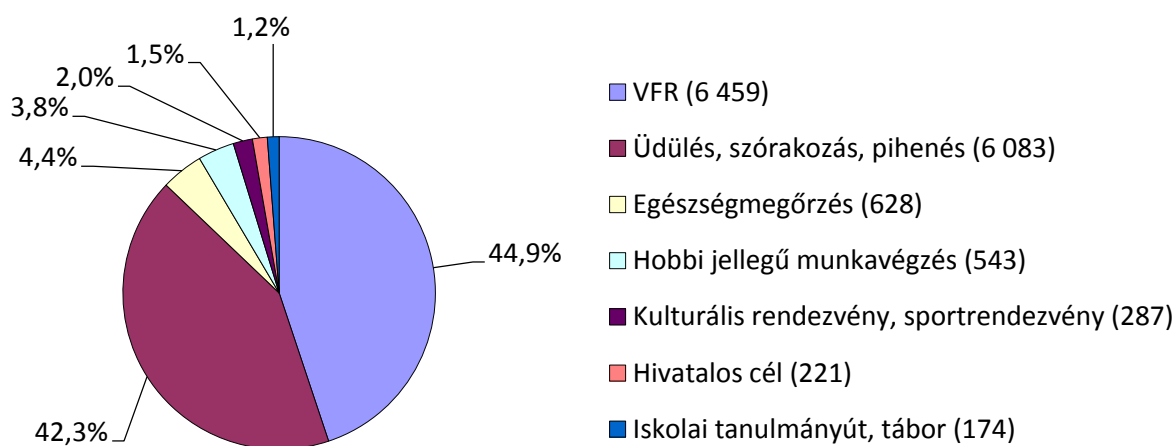
¹ A KSH – kérdőíve alapján – csak a turisztikai célú többnapos belföldi utazásokat vizsgálja, az eredmények szerint azonban az utazók 0,2%-ának nem turisztikai célja volt elsősorban. A belföldi és a külföldi kérdőívben nem teljesen ugyanazokat a motivációkat használja a KSH.

(-19,3%) volt az összes tartózkodási idő a belföldi utazók körében. A szabadidős turisták által eltöltött napok száma a VFR és a hobbi motivációt nem számítva nem csökkent, hanem 2,7%-os növekedést mutatott. Üdülés, szórakozás, pihenés céllal 28 909 ezer napot töltöttek el; barátok, rokonok, ismerősök felkeresésével pedig 22 430 ezer napot. Egészségmegőrzés céljából 2 638 nap volt az összes eltöltött idő, hobbi jellegű munkavégzés: 2 288 nap; kulturális vagy sportrendezvény: 940 ezer nap; iskolai tanulmányút, tábor: 917 ezer nap.

Az átlagos tartózkodási idő a belföldi utazások esetében összességében 4,1 nap (VFR és hobbi nélkül: 4,7 nap). A leghosszabb tartózkodási idő az iskolai tanulmányúton, táborozáson részt vevőket jellemezte (5,3 nap), de viszonylag magas az üdülés, szórakozás, pihenés motivációval utazók átlagos tartózkodási ideje is (4,8 nap). Hobbi jellegű munkavégzés esetében az átlag 4,2 nap; egészségmegőrzés: 4,2 nap; rokon, barát, ismerős meglátogatása: 3,5 nap; üzleti út: 3,4 nap; kulturális vagy sportrendezvény: 3,3 nap.

1. ábra

A turisztikai célú többnapos belföldi utazások megoszlása motiváció szerint 2016-ban (ezer utazás)

Forrás: KSH

- **A többnapos belföldi utazásokhoz kapcsolódó kiadások 0,5%-kal növekedtek és elérték a 308,9 milliárd forintot**

2016-ban a többnapos belföldi utazások során a magyar lakosság összesen 308,9 milliárd forintot költött, ami 2015-höz képest 0,5%-os növekedésnek felel meg. Az üzleti turisták költései (4,4 Mrd Ft) 2016-ban 19,4%-os csökkenést mutattak, a szabadidős turisták költéseinél (304 Mrd Ft) 0,8%-os növekedés mutatkozott. A legnagyobb bevétel (210,9 milliárd forint; +3,4%) az üdülés, szórakozás, pihenés motivációval történt utazásoknak köszönhető, jelentősek továbbá a VFR-hez (54,8 milliárd forint; -10,2%) és az egészségmegőrzéshez (23,7 milliárd forint; +7,5%) kapcsolódó kiadások is.

A fajlagos (egy fő egy napjára jutó) költés a többnapos belföldi utazások során 5 239 forint (+5,6%) volt. A legnagyobb fajlagos költés az egészségturizmus (8 993 forint), valamint az üdülés, szórakozás motivációval utazókat (7 296 forint) jellemezte. (A hosszabb, négy és több éjszakai utazások esetében szintén az egészségturizmus motivációval utazók fajlagos költése (7 086 Ft) a legmagasabb.)

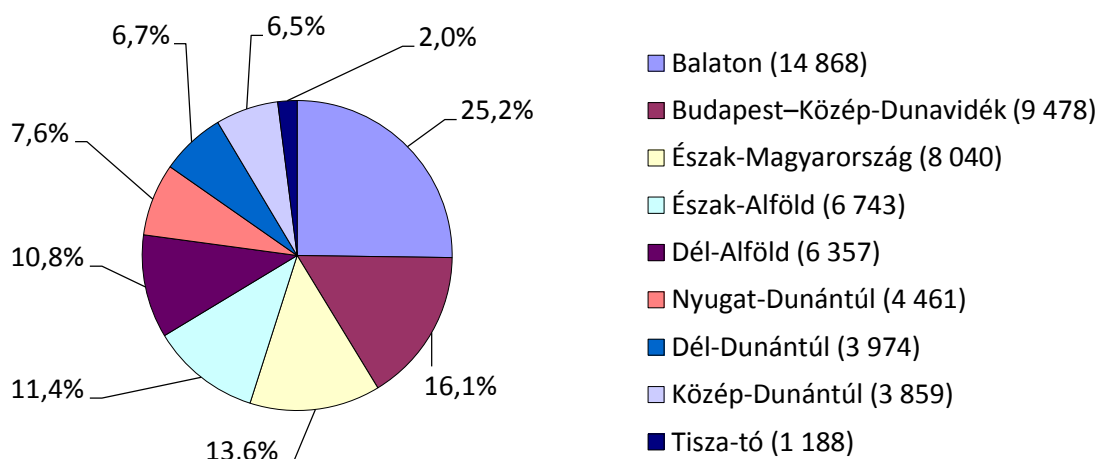
A fenti adatokat VFR és hobbi motivációk nélkül is vizsgálva megfigyelhető, hogy 2016-ban a szabadidős turisták költése (244,7 Mrd Ft) 3,7%-kal nőtt az előző évhez képest, a fajlagos költés pedig 7 326 forint volt (+1,0%).

- **A legtöbb időt a Balaton régióban töltötték el, a legtöbb utazás is ebbe a régióba történt**

A többnapos belföldi utazások *időtartama* alapján a legnépszerűbb úti cél a Balaton turisztikai régió volt 2016-ban: összesen 14,9 millió napot töltöttek itt a magyarok, 1,8%-kal többet, mint 2015-ben. A második „helyezett” a Budapest–Közép-Dunavidék régió 9,5 millió nappal, 2016-ban az ebben a régióban töltött idő 8,7%-kal kevesebb volt, mint 2015-ben. A dobogó harmadik fokára Észak-Magyarország került 8,0 millió (+9,8%) nappal (2. ábra). A többnapos belföldi utazások *száma* alapján ugyanígy alakult a sorrend, a *kiadásokat* figyelembe véve viszont kissé eltérően: 1. Balaton, 2. Észak-Magyarország, 3. Budapest–Közép-Dunavidék.

2. ábra

A többnapos belföldi utazások megoszlása időtartam és az úti cél régiója szerint 2016-ban (ezer nap)

Forrás: KSH

Az átlagos tartózkodási idő a Balatonnál (5,2 nap) és a Nyugat-Dunántúli régióban (4,0 nap) volt a leghosszabb. Az egy fő egy napjára jutó költés a Nyugat-Dunántúlon (6 271 forint) és az Észak-Magyarország régióban (6 148 forint) volt a legmagasabb.

A belföldi többnapos utazások során a Balaton régió mint úti cél továbbra is a legnépszerűbb a Budapesten, Pest megyében és a Nyugat-Dunántúlon élők körében. A többi régió esetében a legjellemzőbb úti cél a saját régión belül van, a kelet-magyarországi megyék lakói körében a Budapest–Közép-Dunavidék turisztikai régió, a közép- és dél-dunántúliak esetében pedig a Balaton régió áll a második helyen. A hosszabb, legalább 4 éjszakai utazások legkedveltebb úti célja valamennyi tervezési-statisztikai régióban a Balaton (turisztikai) régió.

A legfontosabb fő utazási motiváció a Balatonhoz, valamint az Észak-Magyarország és a Nyugat-Dunántúl turisztikai régióba látogatók körében az üdülés, szórakozás, pihenés, második helyen a rokonok, barátok, ismerősök meglátogatása (VFR turizmus) áll. Az összes többi régióban a VFR motiváció a leggyakoribb, második az üdülés, szórakozás, pihenés. A harmadik legfontosabb utazási motiváció az Észak-Magyarország, az Észak-Alföld, a Balaton, a Dél-Dunántúl és a Nyugat-Dunántúl régiókban az egészségmegőrzés; a Budapest–Közép-Dunavidék, a Dél-Alföld és a Közép-Dunántúl

régiókban a hobbi jellegű munkavégzés; a Tisza-tó régió esetében pedig a kulturális rendezvény, sportrendezvény látogatása.

- **A belföldi utazók többsége ismerősöknél vagy szállodában száll meg**

A legfontosabb motivációval összhangban a legnépszerűbb szálláshely is a rokonok, barátok, ismerősök által biztosított szálláshely volt, az utazások 47,6%-ában itt szálltak meg a belföldön utazók. Szállodát 28,3%-ban, saját nyaralót, házat 9,4%-ban vettek igénybe. (2015-ben szállodában 25,0%-ban, saját nyaralóban 9,9%-ban szálltak meg, azaz a szállodát igénybe vevők aránya észrevehetően nőtt). Az utazáson eltöltött napokat figyelembe véve kissé nagyobb, 30,4%-os a szállodák részesedése.

A kiadásokat tekintve kiemelkedő a szállodában megszálló turisták részesedése: az összes kiadás 54,4%-a (168,0 milliárd forint, ami 2015-höz képest 3,1%-os növekedést jelent) tőlük származott 2016-ban. Ez a szállodában megszálló turisták átlagot meghaladó, 9 367 forintos fajlagos költségének köszönhető.

A különböző motivációval utazók között kisebb eltérések figyelhetők meg az igénybe vett szálláshelyek tekintetében:

- a szórakozás, pihenés, üdülés, motivációval utazók elsősorban szállodában, panzióban és saját nyaralóban,
- az egészségük megőrzése miatt utazók túlnyomó többsége szállodában,
- az üzleti céllal utazók szállodában és panzióban,
- a kulturális vagy sportrendezvényre utazók szállodákban, panzióban és rokonoknál, barátoknál, ismerősöknél szállnak meg.

- **A legnépszerűbb közlekedési eszköz a személygépkocsi**

Belföldön messze a legnépszerűbb közlekedési eszköz a személygépkocsi, motor és lakóautó kategória (78,5%), amit az autóbusz (11,8%) és a vasút (9,3%) követ. A belföldön vonattal utazók részesedése 1,2 százalékponttal csökkent 2015-höz viszonyítva.

2. A magyar lakosság külföldi utazásai 2016-ban²

- **2016-ban a magyar lakosság összesen 10,2 millió külföldi utazást tett turisztikai céllal**

2016-ban a magyarok összesen 18,9 millió alkalommal látogattak külföldre, 9,4%-kal többször, mint egy évvel korábban. Ezek közel kétharmada (62,5%-a, vagyis 11,8 millió utazás) egynapos utazás volt. 2015-höz képest az egynapos külföldi utazások száma 8,4%-kal, a többnapos külföldi utazások száma (2016-ban 7,1 millió utazás) 11,1%-kal nőtt.

Az összes utazás 53,8%-a (10,2 millió utazás) történt turisztikai motivációval. A turisztikai célú utazások száma 2015-höz képest 4,8%-kal nőtt. Az egynapos utazások nagyobbik része, (67,3%; 7,9 millió utazás) nem turisztikai céllal, hanem vásárlás, tanulás, munkavégzés és üzletelés céljából történt, miközben a többnapos utazások többségét (88,9%-át) valamilyen turisztikai motiváció vezérelte. Ez utóbbi motivációval 6,3 millió többnapos külföldi utazás történt, amely 2015-höz képest 10,2%-os növekedést jelentett. A turisztikai motivációjú külföldi utazások 38,0%-a egynapos (3,9 millió utazás), 62,0%-a pedig többnapos volt (6,3 millió utazás).

- **A külföldre utazó turisták leggyakoribb motivációja az üdülés**

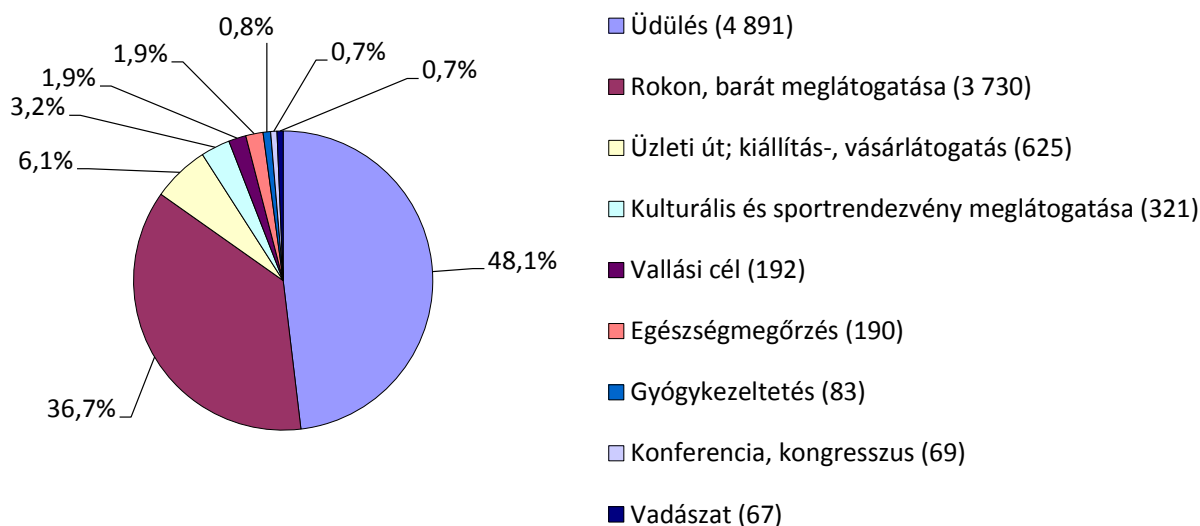
A turisztikai célú (egy- vagy többnapos) külföldi utazások legfontosabb motivációja az üdülés (48,1% említette), valamint a rokonok, barátok meglátogatása (36,7%) volt 2016-ban. A harmadik leggyakrabban említett ok az üzleti út, illetve valamely kiállítás, vásár meglátogatása volt (6,1%).

² Külföldi utazások esetében a KSH az egynapos utazásokat, illetve a nem turisztikai célú utazásokat is vizsgálja. A belföldi és a külföldi kérdőívben nem teljesen ugyanazokat a motivációkat használja a KSH.

Gyógykezelés, egészségmegőrzés céljából, valamint vallási okokból jellemzően egy napra látogattak külföldre a magyarok. A motivációk megoszlását a 3. ábrán mutatjuk be.

3. ábra

**A turisztikai célú külföldi utazások megoszlása motiváció szerint
2016-ban (ezer utazás)**

Forrás: KSH

- **Tovább nőtt a külföldi turisztikai célú utazásokon eltöltött idő**

2016-ban összesen 55,0 millió napot töltöttek el külföldön a magyarok, 7,3%-kal hosszabb időt, mint egy évvel korábban. Az egynapos külföldi utazásokon eltöltött idő (11,8 millió nap) valamivel nagyobb mértékben (+8,4%) növekedett, mint a többnapos utazásokon összességében eltöltött idő (42,8 millió nap; +7,0%) 2016-ban.

Turisztikai céllal 40,5 millió napot töltött külföldön a magyar lakosság, 4,4%-kal többet, mint 2015-ben. Ez az egynapos turisztikai célú utazásokon eltöltött idő (3,9 millió nap) 3,0%-os csökkenéséből, valamint a többnapos turisztikai célú utazásokon eltöltött idő (36,6 millió nap) 5,3%-os növekedéséből adódott.

- **A többnapos turisztikai célú külföldi utazások átlagos időtartama 5,8 nap**

2016-ban a külföldre történő utazások átlagos hossza 2,9 nap, a turisztikai célú külföldi utazások átlagos hossza pedig 4,0 nap volt. Az utazás motivációjától függően azonban a tartózkodási idő igen változatos képet mutat: a vallási célú utazások átlagosan 1,8 napos időtartamától a rokonok, barátok meglátogatása miatti utazások átlagosan 4,3 napos időtartamáig. A többnapos turisztikai célú utazások átlagos hossza 5,8 nap. A többnapos utazások közül a szórakozás, pihenés, üdülés, sport céljából történő utazások hossza emelkedik ki, amely átlagosan 7,7 nap volt. Rokon, barát, ismerős meglátogatása esetén a többnapos utazásokon eltöltött idő átlagosan 6,0 nap; üzleti út, kiállítás, vásárlátogatás: 4,9 nap; városnézés 4,4 nap; kulturális vagy sportrendezvény: 4,4 nap; gyógykezelés: 4,4 nap; konferencia, kongresszus: 3,6 nap; természetjárás: 3,5 nap; egészségmegőrzés: 3,2 nap; vadászat, 2,4 nap.

- **Turisztikai célú külföldi utazásra 12,6%-kal többet, 571,5 milliárd forintot költött a magyar lakosság**

A külföldi látogatásokra a magyarok összesen 743,0 milliárd forintot költöttek el, 17,3%-kal többet, mint 2015-ben. Ebből a turisztikai célú külföldi utazások részesedése 76,9%, vagyis 571,5 milliárd forint volt, ami 12,6%-os növekedést jelent az előző évhez viszonyítva.

Egynapos külföldi turistautakra 26,1 milliárd forintot (a turisztikai kiadások 4,6%-a, 2015-höz képest +16,7%), többnapos turistautakra 545,4 milliárd forintot (a turisztikai kiadások 95,4%-a, 2015-höz képest +12,5%) költöttek.

A költés legnagyobb hányadát az üdülési célú utazásokra fordított kiadások (355,3 milliárd forint, a turisztikai célú utazásokon elköltött összeg 62,2%-a) tették ki, de jelentős volt a VFR (114,3 milliárd forint, 20,0%), valamint az üzleti út, kiállítás és vásár (76,7 milliárd forint, 13,4%) szerepe is. Kulturális és sportrendezvények felkeresése során 13,2 milliárd forintot (2,3%), konferenciákon és kongresszusokon 6,2 milliárd forintot (1,1%) költöttek el külföldön a magyarok.

- **A magyar több napra utazó turisták legnépszerűbb úti céljai Ausztria és Németország**

2016-ban a többnapos turisztikai célú utazások esetében Németország (956 ezer utazás) és Ausztria (848 ezer utazás) volt a legnépszerűbb úti cél a magyar lakosság körében. A tíz legjelentősebb desztináció közé Románia, Szlovákia, Csehország, Horvátország, Olaszország, Szerbia, Görögország és Ukrajna tartozott még (1. táblázat).

1. táblázat

A turisztikai motivációjú többnapos külföldi utazások legnépszerűbb úti céljai 2016-ban

	Ország	Utazások száma (ezer fő)
1.	Németország	956
2.	Ausztria	848
3.	Románia	792
4.	Szlovákia	674
5.	Csehország	544
6.	Horvátország	357
7.	Olaszország	280
8.	Szerbia	226
9.	Görögország	183
10.	Ukrajna	181

Forrás: KSH

A magyar lakosság belföldi és külföldi utazásairól 2004 óta gyűjt statisztikát a Központi Statisztikai Hivatal. A legfontosabb eredményeket a KSH honlapján elérhető stADAT-ban, Tájékoztatási adatbázisban, a Nemzetközi utazásokról szóló statisztikai tükörben, valamint a Turizmus és Vendéglátás című kiadványban teszik közzé. További információ a turisztikai kereslettel foglalkozó KSH-felmérésekről az alábbi linkre kattintva olvasható:

http://www.ksh.hu/apps/meta.objektum?p_lang=HU&p_menu_id=110&p_ot_id=100&p_obj_id=OGT

További információ:

Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt., Kutatási Iroda
1027 Budapest, Kacska utca 15–23.

telefon: (06-1) 488 8710, e-mail: kutatas@mtu.gov.hu

honlap: itthon.hu > Szakmai oldalak > Kutatások, statisztikák